

เขตอำนาจรัฐเหนือเรือที่ชักธงของรัฐภายใต้อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วย
กฎหมายทะเลปี 1982 : ศึกษากรณีเรือไทย

นางสาวสิริวิภา อารีย์สมาน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์ ภาควิชานิติศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2541
ISBN 974-332-541-7
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

FLAG STATE JURISDICTION UNDER THE UNITED NATIONS CONVENTION ON
THE LAW OF THE SEA : THE CASE STUDY OF THAI VESSELS

Miss Siriwipa Areesaman

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Graduate School

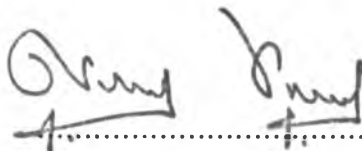
Chulalongkorn University

Academic Year 1998

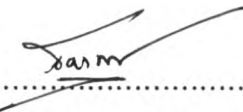
ISBN 974-332-541-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์ เขตอำนาจรัฐเหนือเรือที่ชักธงของรัฐภายใต้อนุสัญญาสหประชา
ชาติว่าด้วยกฎหมายทะเลปี 1982 : ศึกษากรณีเรือไทย
โดย นางสาวสิริวิภา อารีย์สมาน
ภาควิชา นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร ปิจจุสานนท์

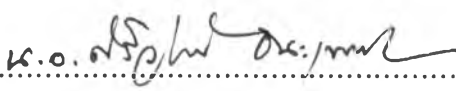
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ สุภวัฒน์ จุติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุผานิต เกิดสมเกียรติ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร ปิจจุสานนท์)

..... กรรมการ
(นาวาเอก ศิริวัฒน์ ธนะแพทย์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ พวงทอง อ่อนอุระ)

สิริวิภา อารีย์สมาน : เขตอำนาจรัฐเหนือเรือที่ชักธงของรัฐภายใต้อนุสัญญา
สหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเลปี 1982 (FLAG STATE JURISDICTION UNDER
UNITED NATIONS CONVENTION ON THE LAW OF THE SEA) อ.ที่ปรึกษา :
รศ.ดร.ชุมพร ปัจจุบันนท์, 103 หน้า. ISBN 974-332-541-7.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงเขตอำนาจของรัฐเจ้าของธงตามอนุสัญญา
สหประชาชาติ ว่าด้วยกฎหมายทะเลปี 1982 ในเรื่องเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ทางทะเลที่เกี่ยวข้อง
กับอำนาจหน้าที่ของรัฐเจ้าของธง คือ ในเรื่องของการป้องกันภัยพิบัติทางทะเลหรืออุบัติเหตุ
ของการเดินเรือในทะเล การคุ้มครองและรักษาสิ่งแวดล้อมทางทะเล และในเรื่องของการอนุรักษ์
และจัดการทรัพยากรที่มีชีวิตในทะเลว่าจะมีอยู่เหนือเรือที่มีสัญชาติของตนมากน้อยเพียงใด
เพื่อที่จะนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับกฎหมายต่าง ๆ ของประเทศไทยที่เกี่ยวข้องว่า มีบทบัญญัติ
ในเรื่องเหล่านั้นอยู่หรือไม่ และพอเพียงหรือไม่ หากประเทศไทยจะเข้าเป็นภาคีของ
อนุสัญญานี้

จากผลการศึกษาพบว่า ประเทศไทยมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวอยู่บ้าง
แต่บทบัญญัติที่มีอยู่นั้นยังไม่พอเพียง และยังไม่สอดคล้องกับกฎเกณฑ์และมาตรฐานระหว่าง
ประเทศ ตามที่อนุสัญญาดังกล่าวบัญญัติไว้ อันจะทำให้เรือของไทยและมาตรการต่าง ๆ
ทางกฎหมายที่ควบคุมเรือของไทยไม่ได้รับการยอมรับในต่างประเทศ

ดังนั้นประเทศไทยในฐานะเจ้าของธง จึงควรปรับปรุงกฎหมายที่มีอยู่ ให้สอดคล้อง
กับกฎเกณฑ์และมาตรฐานระหว่างประเทศตามที่อนุสัญญาดังกล่าวบัญญัติไว้

ภาควิชา
สาขาวิชา
ปีการศึกษา ๒๕๔๑

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

KEY WORD: MAJOR Law JURISDICTION/NATIONALITY OF SHIP/MARINE ENVIRONMENT

SIRIWIPA AREESAMAN : (FLAG STATE JURISDICTION ON THE LAW OF THE SEA). THESIS ADVISOR : ASSO.PROF.CHOMPORN PATCHUSANONTRA,Ph.D.103 PP. ISBN 974-332-541-7.

The Objective of this study is to study about jurisdiction of flag State according to The United Nations Convention on the Law of the Sea as of year 1982. The Convention indicates about all activities concerned with flag State; i.e. the marine casualty or incident of navigation, the protection and preservation of the marine environment, the conservation and management of the living resources. I will study this convention and Thai laws, then analyze to see of their connection and differences.

From the study we found that Thai laws although have some connection about the area concerned, however the detail is not well defined and not quite clear to implement the provision of the1982 United Nations Convention on the law of the Sea. Therefore this will negatively effect to Thailand as flag as a whole.

Therefore, we should make some improvements to our Thai laws, to be more standardize and follow the provision of that Convention.

ภาควิชา.....
สาขาวิชา.....
ปีการศึกษา.....

ลงมือเขียน.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของรองศาสตราจารย์ ดร.ชุมพร ปัจจุสถานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่าน ได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้อย่างดียิ่ง และข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำต่อข้าพเจ้าเป็นอย่างดี นอกจากนี้แล้วการวิจัยครั้งนี้อาจจะไม่สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้หากข้าพเจ้าไม่ได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

ทำยนี้ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณบิดา - มารดา ซึ่งสนับสนุนในด้านการเงินและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

ศิริวิภา อารีย์สมาน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์และขอบเขตของการศึกษา	2
1.3 สมมติฐาน ทฤษฎีและแนวความคิด	3
1.4 วิธีการศึกษา	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
2 ข้อความทั่วไป	6
2.1 แนวความคิดในเรื่องเขตอำนาจรัฐ (Concept of Jurisdiction)	6
2.1.1 ความหมายของคำว่าเขตอำนาจรัฐ	6
2.1.2 หลักการใช้เขตอำนาจรัฐ	7
2.1.2.1 การใช้เขตอำนาจรัฐเหนือดินแดน (Territorial Jurisdiction)...	8
2.1.2.2 การใช้เขตอำนาจรัฐเหนือบุคคล (Personal Jurisdiction).....	10
2.1.2.3 การใช้เขตอำนาจรัฐในการป้องกันต่อความผิดร้ายแรงและเป็น ภัยต่อความมั่นคง (Protective Jurisdiction)	11
2.1.2.4 การใช้เขตอำนาจรัฐเหนือความผิดสากล (Universal Jurisdiction).....	11
2.2 เขตอำนาจรัฐเหนือเรือเอกชน.....	12
2.2.1 พื้นฐานทางทฤษฎีของเขตอำนาจรัฐเหนือเรือเอกชน.....	13
2.2.2 สัญชาติของเรือ	15
2.3 เขตอำนาจรัฐเจ้าของธงในเขตต่างๆ ทางทะเล	20
2.3.1 น่านน้ำภายใน (Territorial Water)	20
2.3.2 ทะเลอาณาเขต (Territorial Sea)	23

2.3.3 เขตเศรษฐกิจจำเพาะ (Exclusive Economic Zone).....	28
2.3.4 ทะเลหลวง (High Sea)	29
3 เขตอำนาจรัฐเจ้าของธงเหนือการกระทำกิจกรรมต่างๆ ของเรือตามอนุสัญญา สหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเลปี 1982	35
3.1 เขตอำนาจรัฐเจ้าของธงในการป้องกันภัยพิบัติทางทะเลหรืออุบัติการณ์ของการ เดินเรือในทะเล	35
3.1.1 การออกกฎหมายโดยรัฐเจ้าของธงเกี่ยวกับมาตรการต่างๆ ที่จำเป็นเพื่อ ประกันความปลอดภัยในทะเล	36
3.1.2 เขตอำนาจรัฐเจ้าของธงในเรื่องของการ โคนกันหรืออุบัติการณ์อื่นใด ของการเดินเรือ	40
3.2 เขตอำนาจรัฐเจ้าของธงในกาคุ้มครองและรักษาสิ่งแวดล้อมทางทะเล.....	42
3.2.1 การป้องกันและขจัดมลภาวะจากการทิ้งเท (Pollution From Dumping)...	43
3.2.1.1 หน้าที่ของรัฐเจ้าของธงในการป้องกันและขจัดมลภาวะที่เกิด จากการทิ้งเท	44
3.2.1.2 การบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับภาวะมลพิษ จากการทิ้งเท	45
3.2.2 การป้องกันและขจัดมลภาวะที่เกิดจากเรือ (Pollution from ship).....	46
3.2.2.1 หน้าที่ของรัฐเจ้าของธงในการป้องกันและขจัดมลภาวะที่เกิด จากเรือ	47
3.2.2.2 การบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายโดยรัฐเจ้าของธง	49
3.3 เขตอำนาจรัฐเจ้าของธงในการอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรที่มีชีวิตในทะเล.....	56
3.3.1 การอนุรักษ์และการจัดการทรัพยากรที่มีชีวิตในทะเลหลวง	56
3.3.2 การอนุรักษ์และการจัดการทรัพยากรที่มีชีวิตในเขตเศรษฐกิจจำเพาะของ รัฐชายฝั่ง	61
3.3.2.1 หน้าที่ของรัฐเจ้าของธงในการปฏิบัติตามกฎหมายของรัฐชายฝั่ง	61
3.3.2.2 การขัดกันแห่งเขตอำนาจของรัฐเจ้าของธงกับรัฐชายฝั่ง	63
3.3.3 การบังคับใช้กฎหมายโดยรัฐเจ้าของธง	64
3.3.3.1 การนำมาตรการการจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรที่มีชีวิตมา บัญญัติเป็นกฎหมายภายใน	65
3.3.3.2 การลงโทษต่อเรือที่กระทำคามผิด	65

4 เขตอำนาจรัฐเจ้าของธงตามกฎหมายไทย.....	67
4.1 เขตอำนาจรัฐของไทยในฐานะรัฐเจ้าของธงในการป้องกันภัยพิบัติทางทะเล หรืออุบัติเหตุของการเดินเรือในทะเล	67
4.2 เขตอำนาจรัฐของไทยในฐานะรัฐเจ้าของธงในการคุ้มครองและรักษา สิ่งแวดล้อมทางทะเล	71
4.2.1 อำนาจของรัฐในการควบคุมเรือ	73
4.2.2 อำนาจของรัฐในการดำเนินคดีกับผู้ที่เกี่ยวข้องให้เกิดความเสียหายแก่สิ่งแวดล้อมทางทะเล	75
4.3 เขตอำนาจรัฐของไทยในฐานะรัฐเจ้าของธงในการอนุรักษ์และการจัดการทรัพยากรที่มีชีวิตในทะเล	79
4.3.1 มาตรการในการลงโทษต่อผู้กระทำความผิด	81
4.3.2 แนวทางในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายไทยในเรื่องการอนุรักษ์และการจัดการทรัพยากรที่มีชีวิตในทะเล	82
5 บทสรุป เสนอแนะ	84
รายการอ้างอิง	89
ภาคผนวก ตารางแสดงพันธกรณีของรัฐเจ้าของธงตาม UNCLOS 1982 เปรียบเทียบกฎหมายไทย	91
ตารางที่ 1 เขตอำนาจรัฐเจ้าของธงในการป้องกันภัยพิบัติทางทะเล หรืออุบัติเหตุของการเดินเรือในทะเล	92
ตารางที่ 2 เขตอำนาจรัฐเจ้าของธงในการคุ้มครองและรักษาสิ่งแวดล้อมทางทะเล	94
ตารางที่ 3 เขตอำนาจรัฐเจ้าของธงในการอนุรักษ์และการจัดการทรัพยากรที่มีชีวิตในทะเล.....	101
ประวัติผู้วิจัย	103